

İslâmî Sermayenin İktidarı ve Sanayimiz (3)

Aykut Göker

<http://www.inovasyon.org>; harunaykutgoker@gmail.com

Yarımın Türkiye'si, geleceğini inşa etmek için yararlanabileceği çok değerli bir uzmanını, Oktay Ekinci'yi kaybetti. Şimdi mimar ve mühendislerin, onun uzmanlık birikimini geliştirerek yarımına taşımak gibi bir görevleri var...

RTE'nin, kendi deyimiyle, '*sermayenin el değiştirmesi*' (TÜSİAD çatısı altında örgütlü sermayenin Anadolu sermayesi diye nitelediği İslâmî sermayeye aktarılması) için elinden geleni ardına koymadığını anlatmaya çalışmışım. Türkiye'de sermaye daha önce de el değiştirmişti; olgunun kendisi yabancımız değil... 1942'de yürürlüğe konan 'Varlık Vergisi' uygulaması ve '6-7 Eylül (1955) Olayları' da, görünürdeki nedenleri her ne olursa olsun, objektif olarak, ticaret sermayesi ve bu bağlamda zanaatkârlığa dayalı küçük işletmelerin önemli ölçüde el değiştirmesi sonucunu doğurmuş; yerli sermayenin ve denetimindeki **pazar paylarının** önemli bir bölümü azınlıkların elinden çıkmıştı.

1980'li yıllarda hızlanıp günümüzde de sürmekte olan devlet işletmelerinin özelleştirilmesi ya da faaliyetlerinin durdurulması sonucu mal varlıklarının genellikle değerlerinin altında kalan bedellerle özel sektöre devri de sermayenin el değiştirmesidir. Bu el değiştirmede de, devletin sabit sermaye yatırımlarının el değiştirmesinden çok, sonuçta devlet işletmelerinin **pazar paylarının** özel sektöre devredilmiş olması önemlidir ve konunun can alıcı noktası budur.

Özel sektördeki sermaye birikiminin, özellikle de TÜSİAD'ın temsil ettiği sanayi sermayesinin bu üç devir sonucunda hâsıl olduğunu söylemiyorum. Ama bu üç olgunun ülkemizdeki toplam sermaye birikiminde önemli bir rol oynadığı da yadsınmaz.

Söz konusu el değiştirme süreçlerinde sermayesine el konulan kişi ve kurumların bilgi ve deneyimleri de otomatik olarak el değiştirir mi? İlk ikisinde bu birikimi temsil edenlerin ezici çoğunluğu ticaret ve zanaatkârlık yanı ağır basan kültür birikimleriyle birlikte ülkeyi terk ettiler. Ülke için bu bir kültür kaybıydı ve bu açığın diğer yerli unsurlarca kapatılması bir hayli zaman almıştır. Üçüncüsünde durum farklıdır. Devlet işletmelerindeki sınaî bilgi ve deneyim birikimine el konması sabit sermayenin el değiştirmesinden çok önce başlamıştır. Daha 80'li yıllara gelmeden yürürlüğe konan devlet işletmelerini lânetleme, çalışanlarını aşağılama kampanyaları sonucunda sanayi bilgi ve becerisi kazanmış bir beyin gücü zâten devletten koparılmış ve özel sektöre aktarılmıştı. Demek ki, bu el değiştirmede sanayi bilgi ve deneyim birikimi açısından ülke toplamında bir kayıp söz konusu olmadı. Burada ülke açısından kayıp, kapitalizmin dünya sistemi içinde kalarak sonradan sanayileşme sürecine giren ülkelerde çok daha akıllıca, çok daha etkin kullanılabildiği görülen ve o ülkeleri sıçratmakta kaldıraç görevi gören bir seçeneğin bunun kültürüyle birlikte yok edilmesidir.

Günümüzdeki el değiştirme sürecinde TÜSİAD çatısı altında temsil edilen sanayi sermayesi kimin eline geçecektir? Sermaye birikimi ve kültürü ağırlıklı olarak ticarete, rant ekonomisine ve devlet ihalelerine dayanan İslâmî sermayeye... Sermayedarından teknokratına, teknokratından bürokratına kendi inanç sistemine -Sünnî İslâm'a- mutlak bağlı olunmasından başka şart aramayan bir '*tek adam*' iktidarının denetimine... Bu el değiştirme gerçekleşirse, Türkiye, sanayi bilgi ve deneyimi açısından gelebileceği noktadan geriye doğru sıçrayacaktır.

Savunma sanayiinde, bu iktidar döneminde kaydedilen nispî gelişmeler sizleri yanıltmasın. Bu gelişmeler tek adamın biraz da İran'ın kendi imkânlarına dayanarak sahip olduğu nispeten bağımsız silah gücüne öykünerek ve salt kendi siyasî hedeflerine ulaşmak için elinden

geldiğince işlerine karışmadığı asker/sivil ehil eller tarafından gerçekleştirilmiştir. Ancak, hizmete özel davalar yoluyla yürütölen TSK'daki kadro operasyonunda asker/sivil o ehil ellerin sistem dışı bırakılıp bırakılmadıkları önemli bir soru işaretidir; bu unutulmamalı...

Şimdi iki hafta önceki sorumuzu yineleyelim: TÜSİAD çatısı altındakiler bunca zamandır ettiklerini buluyorlar diye sevinelim mi? Karar sizin...

CBT. 01 Kasım 2013